

Mijn kind stottert

– Tips voor ouders

Kinderen die stotteren doen dat niet opzettelijk. Stotteren gebeurt volkomen onvrijwillig. Ze raken als het ware even de controle kwijt en hebben dus zelf geen enkele schuld aan hun spreekprobleem. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gaan stotteren omdat ze daar meer vatbaar voor zijn. Ze hebben er een zekere aanleg voor. Daarbovenop kunnen allerlei stressfactoren het beginnend stotteren aanwakkeren. Het zijn de dingen waarop de meeste kinderen reageren met een zekere spanning. Denk bijvoorbeeld aan: overmatige drukte, nieuwe situaties, negatieve reacties en commentaren, emotionele gebeurtenissen, haast...

Als ouders kan je meehelpen om het stotteren niet te laten uitgroeien tot een probleem. Een probleem wordt het wanneer een kind negatief begint te reageren op zijn of haar spreken (ermee in begint te zitten, er gespannen van wordt...). Een jong kind dat is beginnen stotteren kan zijn 'stottermomenten' zelf ondervinden. Natuurlijk wordt dat meestal niet als iets prettig en gewenst ervaren. Daarom gaat het kind (bewust of onbewust) zijn best doen om goed te praten en deze stottermomenten niet mee te maken. Om dit voor elkaar te krijgen zal het allerlei gedragingen ontwikkelen. Soms gaat het kind dingen uit de weg. Soms gaat het meer (in)spanning leveren bij het praten.

Spreken aangenaam maken

U kan uw stotterend kind helpen door ervoor te zorgen dat:

- er geen al te onprettige gevoelens rondom het stotteren ontstaan;
- uw kind geen negatieve ideeën opbouwt over zijn spreken;
- de stotteruitlokkende stressfactoren een minimale invloed gaan uitoefenen;
- uw kind vrijuit durft praten en dat het spreken gemakkelijker begint te verlopen.

Hoe reageer ik op het stotteren?

Eigenlijk is het echt het beste om helemaal niet op het stotteren zelf te reageren. Dat is natuurlijk heel wat makkelijker gezegd dan gedaan. Door het stotterend spreken van uw kind kan u wel eens afgeleid zijn, of zich verontrust of onwennig voelen. U hoeft zich niet schuldig te voelen voor dergelijke gevoelens; ze zijn volkomen normaal. Niet reageren op het stotteren komt eigenlijk neer op: neutraal reageren op het stotteren. En dit vraagt van u dus enige verdraagzaamheid voor stotteren. Het is logisch dat uw kind zelf minder gevoelig met zijn spreekmoeilijkheden leert omgaan, als u zelf ook niet overgevoelig reageert.

Enkele concrete tips:

- Concentreer u op wát uw kind vertelt, en niet op de manier waarop.
- Toon geduld – probeer te blijven wachten en kijk uw kind rustig aan wanneer het even stottert; net zoals u doet wanneer het niet stottert.
- Laat uw kind het zelf zeggen - ook wanneer dat wat moeilijk gaat.

- Hoe goed bedoeld ook, geef geen raad die erop gericht is het stotteren te onderdrukken. Zeg dus geen dingen als: denk na, adem eerst even, wees rustig, zeg het trager, probeer nog een keer...
- Bent u bezorgd, dan is dat heel normaal. Tracht deze bezorgdheid liever niet te tonen aan uw kind, maar praat erover (win informatie in) met anderen: uw partner, kennissen, de leerkracht, de logopedist...
- Durf met uw kind over stotteren praten als u merkt dat het er zelf ook hinder van ondervindt. Het kan je kind geruststellen wanneer je verwoordt dat je blijft luisteren, ook als het spreken wel eens moeilijk gaat.

Hoe praat ik het best met mijn kind?

U praat op de goede manier met uw kind als u merkt dat hij of zij het prettig vindt om met u te praten. Waarschijnlijk is dat op een manier die niet-stotterende kinderen (en uzelf) ook het prettigst zouden vinden. Voor de meeste kinderen is dat:

- wanneer u praat op het niveau van uw kind: gebruik begrijpelijke woorden, eenvoudige zinnen - het is niet de bedoeling van elk gesprek een 'taalles' te maken;
- wanneer u aanvaardt dat uw kind wel eens spraak- of taalfoutjes maakt of de dingen niet altijd even helder vertelt; m.a.w. wanneer u niet voortdurend uw kind verbetert;
- wanneer u zelf niet snel of onrustig praat;
- wanneer u uw kind niet te pas en te onpas 'opdracht' geeft dit of dat te vertellen;
- wanneer u uw kind niet voortdurend 'ondervraagt';
- wanneer u uw kind zelf het initiatief laat nemen om dingen te vertellen;
- wanneer u interesse toont en laat voelen dat u het fijn vindt dat hij of zij u allerlei dingen komt vertellen.

Zijn er nog andere dingen waar ik op kan letten?

Jazeker. U kan bijvoorbeeld enorm meehelpen door ook *de omstandigheden waarin u praat met uw kind* wat gunstig te maken. Een stotterend kind heeft het wel eens wat moeilijker met praten als er veel lawaai is, of als het er druk aan toe gaat. Ook vermoeidheid blijkt bij veel kinderen het stotteren aan te wakkeren. U kan hiermee proberen wat rekening te houden.

Over het algemeen heeft een stotterend kind het ook moeilijker als er tijdsdruk is (de ochtenddrukte, haast, luisteren met een half oor...). Tijd maken om te luisteren en het creëren van een ontspannen, rustige sfeer vergemakkelijkt het spreken; het kind moet ondervinden dat er tijd genoeg is om te praten.

Ook het beurtwisselen is voor stotterende kinderen extra belangrijk. Leer kinderen (ook het stotterend kind) om niet door elkaar maar om de beurt te praten en geef zelf het voorbeeld. Zodoende heeft het kind dat stottert evenveel kans om wat te vertellen.

Als je echt ongerust blijft over het spreken van uw kind, is het aangewezen het oordeel te vragen van een logopedist-stottertherapeut. Dat hoeft niet meteen tot therapie te leiden, maar als er echt sprake is van een probleem is vroegtijdig ingrijpen wel aangewezen.